

sat i højere eller lavere Takst, vil man ikke røre ved, før man gaar til en almindelig Revision af Matrikelen, hvorimod det, der har været helt frit, ved Optagelsen maa optages ikke med Taksten for Kær og Mose men til den Bonitet, det virkelig har. Udtørrede Søer maa da selvfølgelig komme i en langt højere Klasse end Kær og Moser. Det Tilfælde indtræffer jo altid, at der, naar man vil gaa over til noget nyt, bliver en Grænse, der, om man vil, kan synes inkonsekvent, eller uretfærdig, men en Grænse maa der være. Der skal begyndes et Sted med Inddragelsen af det ny Omraade. Jeg skal senere komme til, hvorvidt man overhovedet skal gaa i en saadan Inddragning, men er man paa det rene med, at der skal paalægges de ny Arealer en Beskatning, bør Hartkornsbeskatningen følges som den eneste Skatte-Norm, vi have for den Slags Værdier. Det er i og for sig ikke urimeligt at sige: Nu tage vi den Kategori med, den har været fuldstændig fri en Aarrække, nu maa den med ind, hvorimod det, som er blevet opdyrket i Tidens Løb, som er inde under Matrikelen, maa vente til en almindelig Revision. Og saa er der andre praktiske Grunde, det er, at disse Søer fremtræde som store Arealer, der i Virkeligheden generer Kommunerne. Om man hist og her opdyrker en Smule Kær eller Mose, spiller ingen Rolle for Kommunen. Jeg mener ogsaa at have paavist eller antydnet, at de ikke teoretisk taget behøve at komme med, og der er af praktiske Grunde ingen Nødvendighed for at tage saadanne mindre Arealer med. Men Søerne spille en stor Rolle for Kommunen, og der er mange Tdr. Land, som ligger i en eller flere Kommuner, og som slet ikke bidrage til de kommunale Fornødenheder. Jeg indrømmer, at med Hedejorder generer det mig mere end med de spredte Kær og Moser, thi der drejer det sig om store Arealer, som i Virkeligheden have faaet langt højere Værdi ved Opdyrking, men det er klart, at man kan ikke komme ind paa Spørgsmaalet om en højere Beskatning af Hedejorder uden at tage hele Matrikelen for, men det kan man derimod ved at tage disse ekstraordinært stillede Ferskvandssøer, begrænsede som de ere ved deres naturlige Grænser. Dem vil man kunne tage med uden at komme til det store Arbejde at skulle revidere hele Matrikelen.

Det forekommer mig derfor, at der egentlig ikke kan siges noget mod en saadan Skat, og naar man skal begynde med en Ende, er dette den naturlige Ende at

begynde med. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) lagde saa overordentlig stor Vægt paa, at Søterritoriet er underkastet Statens Højhedsret, og derfor kunde den stille sine Betingelser. Men fordi Staten kan stille sine Betingelser, følger dog ikke, at den skal stille dem, og det gør den jo heller ikke saadan efter sit Behag. Nej, naar Staten har stillet Betingelser for, at inddæmmede Havarealer skulle sættes i Skat, er det naturligvis, fordi den mener, at de bør sættes i Skat, og hvis Staten havde villet, kunde den have stillet de samme Betingelser for Ferskvandssøerne, som ere inddæmmede, og jeg tror ogsaa, at den i flere Tilfælde har gjort det. Ministeren kan muligvis oplyse det, men jeg har hørt, at i flere af disse Ekstensjonskommissorier, der er givet Landvæsenkommissionerne, har været stillet Betingelser om, at man skulde finde sig i, at Arealerne bleve satte i Skat, men man har ikke sørget for, at det senere skete. Finder Staten altsaa, at det er rigtigt, at Søterritoriet sættes i Skat, saa ser jeg ikke, hvorfor Staten ikke ogsaa bør finde, at disse udtørrede Ferskvandssøer ogsaa bør sættes i Skat. Hvad Rentabiliteten angaar, er det jo flere Gange fremhævet, at Saltvandsinddæmningerne ere langt mindre rentable end Ferskvandsinddæmningerne. Jeg ser derfor ikke, at det er noget saa afskrækkende uretfærdigt, og naar det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) og den ærede sidste Taler (Bjerre) henviste til Hartkornsskattens store Ubillighed, og til at man burde komme bort derfra, saa forekommer det mig, at saa længe man har denne Skat som Grundlag og ikke har den mindste Udsigt til at komme bort derfra, saa kan det ikke nytte at komme med den Slags Betragtninger. Paa den Maade faar man aldrig Ubillighed af denne Art rettede. Men Ulykken var jo heller ikke saa stor, om man gik over til et nyt Skattesystem, thi saa fulgte Søerne med. Hvad gjorde saa det, om de 10—20—40 Aar, eller hvor længe det varer — jeg tror, det vil vare meget længere — svarede efter de nuværende Regler for Hartkornsbeskatningen. Derimod er jeg enig med ærede Medlemmer i, at det er højest uheldigt at lægge denne Myndighed i Ministerens Haand baade for hans og for de enkeltes Skyld, og jeg indser ikke, at man ikke, hovedsagelig i alt Fald, kunde gaa andre Veje. Det forekommer mig, at foruden Statsskatterne skulde disse inddæmmede Arealer svare noget lavere, f. Eks. som Skovskuld. Lad dem svare noget